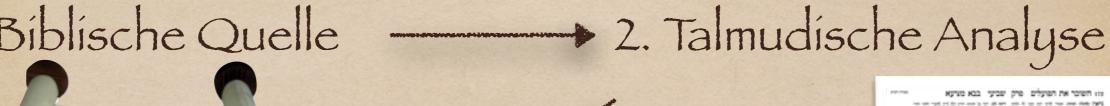

Tora: Traditionsliteratur Eine Fallstudie in "Bikur Cholim" von der Bibel bis zum Schulchan Aruch (und weiter)

Die Entwicklung von Halacha

1. Biblische Quelle

3. Klärung durch Rishonim

4. Kodifizierung durch Acharonim

4. Moderne Anwendungen

1. Biblische Quelle

3

1. Devarim (5Mose) 13:5

אַחַרי יִקֹנְק אֵלהִיכֶם תַּלֵכוּ וְאֹתְוֹ תִירֶאוּ וְאֶת־מִּצְוֹתְיו תִּשְׁמֹרוּ וּבְקֹלְוֹ תִשְׁמְעוּ וְאֹתְוֹ תַעֲבְדוּ וּבְוֹ תִּדְבַּקוּן:

Ihm eurem Gott gehet nach, ihn fürchtet, seine Gebote wahrt, auf seine Stimme hört, ihm dienet und haftet an ihm! II. Devarim (5Mose) 28:9

יָקִימְדּ יִקֹנִק לוֹ לְעָם קֹדׁוֹשׁ כַּאֲשֶׁר גִשְׁבִּע־לָדְ כִּי תִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יִקֹנִק אֱלֹהֶידְ וְהָלַכְתָּ בִּדְרַבְיוּ:

Er errichtet dich zu einem heiligen Volk sich, wie er dir zuschwor, wenn du Seine deines Gottes Gebote wahrst, du in seinen Wegen gehst.

2. Talmudische Analyse

ca. 1-500 CE

Talmud Bawli, Bawa Mezia 86b אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה לשאול בשלומו.

Rabbi Chama sagte: das war der dritte Tag nach seiner Beschneidung, und Gott kam ihn zu fragen nach seinem Wohl. (1.M 18:1)

172 השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

| כשרכלין ושתפין, וכפוד אליסו רכס קוצי לא כאתו | ריכה לכן, יושר של סתוסג דכיון דלא לריך לאפצרי ואתני מאני | שאינה כללה כאות וספולת: לעשרין של שיכוים מאני | יושרי קאמר: כללה סקמה וספולת: לעשרין של שיכוים. חלית **לסכל.** הדיינו דכתיב (פולפית יון) לגל מת מעודר מעל שנדך סכל - הכללן המטיך כוה הפסיק: לליקר **קדירה.** לינו אלה לניין מאכל

ובסל. מרנטילת: סמפטמת כבית לפון חתר בטניתה כעלת כרם: דמשתפחת כי עלודי. מלר פסים קרים. שחינה יכילה לפסיע קנה מרוב שמנה: קשת קשת ונישיים בקר מרון דמטפר. רקשון שחנים לחסל שנוחר בישולו: לשונות בחרדל. מעדן מלכים ושרים סומ: שאת כ". כנון פלים סניו בעלמו: ייקח כח מעם דחום. סקרום כרוך סום: דקם

ריבה להן ומעשה נמי בר' יוחגן בן מתיא שאמר לבנו צא שכור לנו פועלים הלך ופסק להן מזונות וכשבא אצל אביו אמר לו בני אפילו אתה עושה להן כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתר עמהן שהן בני אברהם יצחק ויעקב למימרא והבתיב "וידוי לחם שלמה ליום אחר שלשים יוויין מניחת וזומה מחלנים: titi כור סולת וששים כור קמח עשרה בקר בריאים "ועשרה בקר רעי ומאה צאן לבר מאיל וצבי ויחמור וברבורים אבוסים ואמר של מבחים ור' יצחק אמר הללו לציקן קרירה ואמר ר' יצחק אלף נשים היו לשלמה כל אחת ואחת עשתה לו בביתה כך מאי מעמא - שלם מתנים שרמני לסס ממזכר של זו סבורה שמא אצלי סוער היום חו סבורה [שמא] אצלי סועד היום ואילו גבי אברהם שמו עניהס תמיד כוכמיכ (נמוני כתיב "ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקריי רך וטוב ואטר רב יהודה, אטר רב כן בקר אחר רך שנים ומוב שלשה התם תלתא תורי לתלתא גברי הכא לכל ישראל ויהורה שאובסים אותן בעל כרחן ושמואל אמר שאבוסים ועומדים מאליהם ורבי יותנן אמר מביאין תור מטַרעיתו בדלא אנים ותרנגולת מובחר שבבהמות שור מובחר שבעופות תרנגולת אמר אמימר זנתא אוכמתא בי במניתא רמשתכתא ביני עצרי דלא מציא

מפני כפודו של הכרסם ופלינה הדסכה: הקדירה להקבים דקהי עשרית לכפות פי הקדרות לשהיב איסמת התבשיל: הללו. הבקר

משמע שהשפינה היה רולה להשחלק משל הברקם וכחסנין (שנת וף קטי.) משמע שלפי שרלה אבריסם לילך לקרחת חירונים ולסכניסם חבר למסבים לממתין עד שיכנים לויתן מסקבות שני סשכינה וקלמור נמי סחם כל ורולה שלו כמדת הקב"ה מדת כשר ודם מדת כשר ודם פין קטן יכול ליחר לנדול המתנן עד שאבה אלוך אדים בהסביה כתיב אל כה מטפר: דעדעות דפחה לפוכים למש. ותימה הממריטן בברמשית רפה (פרפה כ) דלון מלתך לתוד משם שני שלישת רש מישר דכלון כל עשה מיכחל בשליחית מחת כי מם מעשה אחד שנישר את שרה וכשהלך משם לפרום לוו סותהלים שליחות מחרת ודוקה כחקום מחד מין שפס כי שליחות וכביר (66) יש שרסחל כל לכליל לת ליש ורפולת לברכם נס מברת ולפילי כל כתו כל לרפולת לברסם חשיב סכל שליחית לחת דרפילה וכללה ענין לחד כיול לסבים שחבים לים מחלים משחם לישמע לישמע דקרה ששניסם סליטים כדכשיב (מיזמים יש) רמדקו מלומים כידו וספיב בתרים שאמר לים מלאך שכה לספוך הת קדום כי לה היכל לעשות דכר עד כחד שמה רים לימר ששניסם סולימים מוז לפיד וחיכולו הלך שמו עד סיפר

פסיא קניא "ואל הבקר רין אברהם אמר רב יהודה אמר רב "בן בקר אחר רף ישיפיסוג וידן לקולוס: זיקל מו. וייים די אייים שנים שנים ומוב שלשה ואימא חד כראמרי אינשי רכיך ומב א"כ לכתוב רך מוב "ומו סול לחדל למפן פרוס: "יש מאי וטוב ש"מ לדרשה אימא תרי מדטוב לדרשה רך גמי לדרשה מתוב רבה

בר עולא ואיתימא רב הושעיא ואיתיטא רב נתן ברבי הושעיא "ויתן אל הנטר וימהר לעשות אותו כל חר וחר " יהביה לנער חד "ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם דקמא קמא דמטיא אייתי לקטייהו ולמה ** לי תלתא הסגי בחר אמר רב חגן בר רבא כדי להאכילן שלש לשונות בחרדל אמר רבי תנחום בר חנילאי לעולם אל ישנה אדם מן המנהג שהרי משה עלה למרום ולא אכל להם מלאכי השרת ידדו לממה ואכלו להם ואכלו סלקא דעתך אלא אינא גראו כנוי שאכלו ושתו אמר רב יהודה אמר רב כל מה שעשה אברהם למַלאכי השַׁרת בעצמו עשה הקב"ה לבניו בעצמו וכל [מה] שעשה אברהם ע"י שלַיח עשה הקב"ה לבניו ע"י שליח "ואל הבקר רץ אברהם "ורוח נסע מאת ה' ויקח חמאה וחלב "הנני מטטיר לכם לחם מן השמים "והוא "

עומר עליהם תחת העץ "הגני עומר לפניך שם על הצור [ונוי] "ואברהם הולך עמם לשלחם "וה' הולך "יוקח נא מעם מים "והכית בצור ויצאו ממנו מים ושתה העם ופליטא דר' חמא בר' חנינא ראמר ר'

יינו דכתיב "אל גא תעבור מעל עברך כיון דחוא דקא אסר ושרי אמר לאו אורח ארעא למיקס הבא היינו "

דהוה ליה צערא אמרו לאו אורה ארעא למיקם הכא מאן נינהו שולשה אנשים מוכאל ונבריאל ורפאל מיכאל שבא לבשר את שרה רפאל שבא לרפא את אברהם גבריאל אול למהפכיה למדום והא כתיב "ויבאו שני "־ המלאכים סדומה בערב ראול מיכאל בהריה לשוביה ללום ריקא גמי [רכתיב] "ויהפוך את הערים האל ולא יי

כתיב ויהפכו שמע מונה מאי שנא לגבי אברהם רכתיב "כן תעשה כאשר רבות ומאו שנא לגבי לוט רכתיב ==

2. Talmudische Analyse

ca. 1-500 CE

Talmud Bawli, Sota 14a

ואמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב אחרי ה' אלקיכם תלכו וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? ... אלא להלך אחר מידותיו: מה הוא ... ביקר חולים דכתיב וירא אליו ה' באלוני ממרא, אף אתה בקר חולים.

Und noch sagte Rabbi Chama: was bedeutet "du in seinen Wegen gehst"? Ist es möglich für Mensch Gott zu folgen?... Sondern man soll Seine Eigenschaften folgen: genau wie er ... den Kranken besucht, solst Du auch.

המקנא פרק ראשון

חמדרם חנדה ככו שנה ושנה כעת שהעיתי ישרחל ככנות " דעיה פליה פא עצין

בקרקע עד הישמו וכל שמה שפולה ב סמר מסקט לחקים ששקטי משק

סמשנה ופדר הפרשה מסונין שפרי כך פדר ספרשם קיסף לה מסתרה מעלה הלשה מתחה ל be time from 1000 percon of ספיור ונוכו כו ספר מסמיד סלפס כשער נקטר וליוהו ככנדיה וסיתר, תוספות שאבץ את שעים וניתן את סתנחם על נמטיא חבם ממנים עמה וסיים מה שמנילים מיים המחוק המשקה השומל מנוחמה משוך מימיני משיפה מצרית השתן למוך כלי שרת ידומה משיפה מצרית השתן למוך כלי שרת ידומה סביף וחבים קוסן ומקטיר ולא ידענו ק לאה שינה סתול מתדר ולם תחר כתנת היחת עד מדר מפרסמ:

כדי לינפל. שפרי היחה נחונה על ידה עד נחד כל הפחר ישור השודה השודה הלל ביין למיכר ישור דורים משמל זקרל ללל מיכל מינו מינו דורים משמל קד מינו מדר מורני מינים מינו הקרל קומל מדנ ומול מכל ולט גמי דוריםן משמל מדנ ומול מכל ולט גמי מ של פסוק סילול ומעמו בשכיל כך חום ליכות לה מוס לקוח למילי ללמנה משמע כין עניה העשירה השלמר ריש מעמל ההרל שלם למה ממשכן ליחה לחה משיל לה שם רע בשרשתה משל ששמי משה הבה

מאלב כלומי פרק כית פטר שילה למשלה כדי לקטרב ולמוכיר או ביי לפין ופרכו כרכת הפלים: דכר הכל הן העוד. של לחור היה: שפשר נפנה ממני. כל פסון שלום ליכם קמוך לעירו: מחילום עון וכסיול רולה קביו כל הסה היור ופוקע שמשה רכיט שקפו נמילות הפרים. סלכים ערומים: תורה אור ולפוסעים יפגיע. נסכל סיסעים גספורא של בית פעור הראנו היכן משה קבור עמרו למעלה גרמה להם למכוה למכוה ספרים: פשרים. פריים: היה סכים פת מנחתה. הכטל

נרטה להם למעלה נחלקו לשתי כיתות אותן שעוטרים למעלה נרטה להן למטה למבות נדמה להן למעלה לקיים מה שנאמר 'ולא ידע איש את קבורתו ר' חמא בר' הגינא אמר אף משה רבינו אינו יודע חיכן קבור בתיב הבא ולא ידע איש את קבורתו יוכתיב התם "חאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים וא"ר חכוא ברבי חנינא מפני מה וחבר בינון אצל בית פקור ביני לכפר וסופה ככלי פרת. קודם קמילה: על מעשה פעור ואמר רבי רבוא ביש כל המוסחת משומת שמן ולמולה. ביתונואולו מאי דבתיב "אחרי ה" אלחיכם תלכו וכי אפשר לו לארם לחלך אחר ישכינה והלא כבר נאמר "כי ה' אלחוך אש אוכלה הוא "אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה מה הוא מלביש ערומים רכתיב 'ויעש ה' אלחים לארם ולאשתו כתנות עור וילבישם אף אתה הלבש ערוטים הקב"ה יביקר חולים רכתיב "וירא אליו ה' באלוני ממרא אף אתה בקר חולים הקב"ה ניחם ייאבלים הכתיב "ויהו אחרי מות אברהם · סנחול חונר: מרם "כ"אבלים הקב"ח קבר מוזש וכחיב "ויקבר

אותו בגיא אף אתה קבור מתים: כתנות עור רב ושמואל חד אמר דבר הבא מן העור וחד אמר דבר שהעוד נהנה ממנו דרש ר' שטלאי תורה תחלתה נמילות חסרים וסופה רכתיב ויעש ה' אלחים לארם ולאשתו כתנות עור וילבישם וסופה נמילות חסרים רכתיב יקבר אותן בניא דרש רבי שטלאי מפני מת

כוכתיב וסביה הת קרבנה מלים חמר (מודמר כ): ספיפס מלרית. כל כל ילרי דקל זרדים שנדילון סביב סוקל: כדי לינקה. ממרל מפרם שעמל: תחילתן ושופן. המתה המתה במתרחה מכיתי מכילה ככלי פרת לפורה: כדכתיב רלק טלים שמן ונתן טלים למינה (ייסיה כ) הלקחיה פריק ייסליכה מנחת מושה: וזו פריק שמונה. דבשיב כם כלו ילוים שלי פתן וט" (פורכי כ): כפות מחסיד, דבדיב כלה חטים חטם ליתה (sen ce): מסחת סקים כפור מן בעורים. כוסכת סכות (וף פונ) ילפים לה מקרחי: כמה מרש. דכתיב נרש כרמל מקריב חז מנחת כסוריך (יימיה כ) וכחסכת מנחת (יף פיו) למריק בחוחת בשטרים מוכמר שנו מושס כיינ מפה כעדן שלת העים: ממת. הכל משרכ כמו שמיםן: (בכל וכל כן משם. מים מנו שורחין לינשם: רלונו. שחם דינסס סברה על רלוני של מתום ורולה שתירה שלה תיכוק: קספר. החי

נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י וכי לאכול מפריה הוא צריך או לשבוע מטובה הוא צריך אלא כך אמר משה הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקישין אלא בא"י אכנס אני לארץ כדי שהקיימו כולן על ידי יייי אמר לו הקב"ה כלום אתה מבקש אלא לקבל שבר מעלה אני עליך כאילו עשיתם שנאמר "לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל תחת אשר הערה למות נפשו ואת פושעים נמנה והוא חבא רבים נשא ולפרשעים יפגיע לכן אחלק לו ברבים יכול כאחרונים ולא כראשונים ת"ל ואת עצומים יחלק שלל כאברהם יצחק ויעקב שהן עצומים בתורה ובמצות תחת אשר הערה למות נפשו שמסר עצמו למיתה שנאמר "ואם 📨 אין מתני נא וער ואת פרטעים נמנה שנמנה עם מתי מדבר והוא המא רבים נשא שכשר על מעשה פרטים מדבר והוא המא הבלה שנאמר פרטים יפגיע שביקט רחמים על פרשעי ישראל שיחורו בתשובה "ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר "ואתה אל תתפלל בער העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי:

הדרן עלך המקנא לאשתו

היה ימביא את מנחתה בתוך כפיפה מצרית ונותנה על ידיה כדי לינעה כל המנחות תחילתן וסופן בכלי שרת ווו הַחלתה בַבפּיפה מצרית וסופה בכלי שרת יכל המנחות מעונות שמן ולבונה יוזו' אינה מעונה לא שמן ולא לבונה יכל המנחות באות מן החבוץ יוזו באה מן השעורין ימנחת העומר אע"פ שבאה מן השעורין היא היתה באה גרש וזו באה קמח ר"ג אומר כשם שמעשיה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל בחמה: (<u>כ</u>בו' תגיא ייי אבא חנין אומר משום רבי אליעזר (וכל כך למה) כדי לינעה כדי שתחוור בה אם כבה חסה תורה על עוברי רצונו קל וחומר על עושי רצונו וממאי משום רחמה הוא דילמא כי היכי דלא תימחק מגילה קסבר

הוצאת שים בבלי • מהרורת ארץ ישראל • בלום פוגל

שם, חבר הבא כן השדי, הוושיא היא שם, תודה החלובה הכין, ההושיא היא, שם, מפני מה בתאות הכין, ההושיא היא, שם, אחלק הכין, ההושיא היא. שם, יכול באחרוסים, מרושיא ודא. שם, האה מישעים נוסח, הרושיא דיא. שם, הלמישעים יסרע, הרושיא דיא. 🕶 דיה כסיפה זכרי, הדיים, מהושיל היא קנים לחים המדלים סביב הדיקל

2. Talmudische Analyse

ca. 1-500 CE

Talmud Bawli, Nedarim 40a

יצא ר' עקיבא ודרש: כל מי שאין מבקר חולים -כאילו שופך דמים...

כי אתא רב דימי אמר: כל המבקר את החולה גורם לו שיחיה, וכל שאינו מבקר את החולה גורם לו שימות ... כל המבקר את החולה מבקש עליו רחמים שיחיה ... וכל שאין מבקר את החולה אין מבקש עליו

Rabbi Akiva lehrte: Jeder der die Kranken nicht besucht, ist wie ein Mörder.

Als Rav Dimi kam, sagte er: Jeder der den Kranken besucht, verlängert sein Leben, und jeder der den Kranken nicht besucht, tötet ihm. Jeder der den Kranken besucht wird beten (für seine Heilung), und jeder der den Kranken nicht besucht wird (für seine Heilung) nicht beten.

פרק רביעי נדרים ריג רשיי אין בין המודר

ספלינים את התחתיים כליתר פלימות רכי ומסים קלומר הסופקר מילה מוקילו במפלפו אפר למיות שלים מבקרו לון לריך לומר שליט למילה למים "של לעל מידני שיעים צים סנאה במיסה אפר אינותה ינו מסנסו: כפ לישעוד פינים. ה יכקר ופקידה כו ספדם מתרנמינן סיערם: קצירה כחנת שעי קחייתה ראותם דשתים. וכספור סספקר מסרפה אדן צריך לנקם רחמים עלי: כתרייםה תקיף תולפים. וכספר שפיה כחשם מפים ומתיהם ען פרתנים: לה ישב לה על גפי מטה אלה של נכי ספסל. ליכה מהן דאמר דדוקא כשהחולה שוכב על נכי קרקע שנחלה מבקר נטיה מחקים שכינה: לפד ר' לפין לפד רכ מטרם כמערכה סכדה רכה פרת. כשירו מסר כלדי מעיד עליו פרת בכבל שכל שכות בחול ביחים שתעים מלו ידוו נפמים כלו ידוו נפמים כח"י ונפסף מינה שחשור לטכול כו (פי שחון מי נשמים סטספין מססרין באחלין חולה בהספרון כניסר דקא וקייםי כרסגים כספרי פי מס מעיין מטיבר באימלין לוף מקוים מטיבר באימלין

מל לך מפן וסור מעין משפר באמלון המקום פלספרון פילכך כל סיכה דהיכה למיהם שמה רבי מיפשין על פאימלין לופור ויפיינו כפסנסי נדול הרכה אכל אם היה הילך לאטו לו שלה מתרכה ללה מעש הליכה לפפיקי ביכיית טשפון פרי כדתניה כשיפות העיד ר' אנער כר לחק

משפחה סביר ו" מנכני כל החום תוספות על האמרון שרנו על המניפון שהם לפקוד לנו יעד לאמ כמירס: ופלינו המאילו הלמר לפקוד לנו יעד לאמר מניציה מקלש כליכו ממקרון. ענו: היות נמני מניציה מקלש כליכו ממקרו היול מאל מאל מני מני מזנול שלעים שלנו היולים מתק אנו מניני מבסטבמים יודרן נהרות מתרכים בליכו מיודים לנו אחר עיקר רמיין ממקרון היול בלאמרי מיום מלני עיקר רמיין ממקרון היול בלאמרי מיודים שלנו מאום כפרק כהר תקניות (וף כה) פון יות פיה פים לד כל טפת וטפת יורד מלחשלת בחרך מסום שולם לקרחתו שפחיים ונחלה בלפולם אימלין רפין על סטטפין דסל למפה של נפתים ליכה מפחים המעיין מלכך לפחיהל מיתר לטכול בנסרות לטולם חפי

באים. מלה ואית דערשי כאשו שופך דמים. משני שנני כאים. מאו אין מסקש שלא רממים אל שימים של שימים. מב שיי שיי שיי שי מאו מרשה או היא מים לאוים שופך לאוים מאו מרשה או מרש רב חלבו באיש לא איכא דקא אתי אמר להו לא כך היה מעשה בתלמיד אחר מתלמידי פריפליסי מליעשי כנון לוליפע דסים ר' עקיבא שחלה לא נכנסו חכנים לבקרו ונכנס ר' עקיבא לבקרו ובשביל שכיברו ורבנס ר' עקיבא לבקרו ובשביל שכיברו וריבצו לפניו חזה א"ל רבי החייתני יצא ר' נכים חקן והפיתו עלה לנקחן: פֿס יממרו לך מערים כנה. כית סמקרם: חקנים מומרים פתור. ומל הבנה: ופישן לדכר מרחפשם.

קקיבא ודרש "כל מי שאין מבקר חולים באילו שופך רטים כי אתא רב דיטי אמר כל המבקר את החולה גורם לו שיחיה וכל מלט מלו מעטר (צי לו מילום לתו עלום שאינו מבקר את החולה גורם לו שימות מאי גרמאָ אילימא כל המבקר את החולה מבקש עליו רחמים שיחיה וכל שאין מבקר את החולה מבקש עליו רחמים שימות שימות ס"ר אלא כל שאין מבקר חולה אין מבקש עליו רחמים לא שיחיה ולא שימות כייאה החליש אמר להיי לטם ישנד (olor) ומנין ואילך אבר לתון פוקו ואבריתו בשוקא דבל שהשפינה פי שומפר ה' ישנדנו. ש רבני לי ליוחרי לי ובתיב "בנפול אויבך אל תשמח "ונו" ודרחים לי ליבעי עלי רחמי

אמר רב כל המבקר את החולה ניצול מרינה נסרה ששמים שרוים למעלם אמור רב כל המבקר את החולה ניצול מדינה משמט: פסום רכם פרם, נשמי ש"ש גדוגם שנאמר "אשרי משביל, אל דל ביום רעה יטלטהו י"י אין דל אלא חולה יצי שנאמר "מדלה יכצעני אי נמן מן הרין קרא נפתים ומשלון נפרת וסתנדל מתן ומם ביים "מרוע אתה כבה דל בן המלך בבקר בבקר מיל מו למסרי דוסר מזמר מדי הנמרט אין ונר "אין רעה אלא ניהגם שנאמר "כל פעל " סי מלומה לוומ ומרל מניעים "י"י למענהו וגם רשע ליום רעה ואם ביסר רי לטענהו וגם רשע ליום רעה ואם ביקר מה שכרו מה שכרו כראמר ניצול מדינה של

גידעם אלא מה שכרו בעוה"ז "י"י ישמרהו ויחייהו ואושר בארץ ואל תתנהו בנפש אויביו יי' ישמרהו מיצר הרע ויחייהו מן הימורין ואושר בארץ שיהו הכל מתכברין בו ואל תתנהו בנפש אייביו שיזרטנו לו ריעים בענמן שריפו את צרעתו ואל ינרפנו לו ריעים כרתבעם שחילקו את טלכותו תגיא "ר"ש כן אלעזר אוטר אם יאטרו לך ילרים בנה זוקנים פתור שטע לוִקנים ואל תשטע לילָרים שבנין ילרים פתורה יים הירת זקנים בנין וסימן לדבר "רחבעם כן שלמה אמר רב שישא בריה דרב אדר "לא ליסעוד איניש קצירא לא בתלת שעי קרטייתא ולא בתלת שעי בתרייתא דיומא כי היכי דלא ליסת דעתיה מן רחמי תלת שעי שעי בתרייתא דיומא כי היכי דלא ליסת דעתיה מן רחמי תלת שעי 🧢 🗢 קרטייתא רווחא דעתיה בתרייתא תקוף חולשיה "אטר רבין אטר רב מניין שהקב"ה זן את החולה שנאמר "יי יסעדנו על ערש דוי ונו' ואמר רבין אמר רב מניין שהשכינה שרויה למעלה ממשתו של חולה שנאמר יי יסעדנו על ערש רוי תניא נפו חבי יתנכנס לבקר את החולה לא ישב לא על גבי ממה ולא ע"ג ספסל ולא על גבי כסא אלא מתעמף ויושב ע"ג קרקע מפני שהשכינה שרויה למעלה מממתו של חולה שנאמר "י יסערנו על ערש דוי ואמר רבין "אמר רב

סוקנים וט" ונתרב בית סחקדם על לרובה עלה המתרה כל פירם ואואוא כי דיון בבית ססקבם חליכה בריישה "דקשב מסדים כמית המקדם: 68 לשקוד. כמד (בנדבר ביו) ושקורת כל כלודם יסטירה: מלת שעי סמיים ל רווסם דשמים. כולמר בשנתה (כיב סיב) לידולי יושה לידולי קלירה ודינהה המר כה המסריך מצעי רחמי שלים דאיני כל כד חולה: ישועדטי. כחי ולחם לכב קרי פיה ישערט לי נודי ישנדנו חשיב ממש שמשעד שכינה על רולשו כדולמרן פרת נחל הוי עדות משמים שיירדין לדיי דליי נפוס מכו סלרטים וכלין

מטרא במערבא מהדא רבה פרת ופלינא דשמואל דאמר שמואל נהרא מכיפיה מתבריך ופלינא רשמואל ארשמואל ראמר שמואל אין המים ממהרין בזוחלין

הוצאת שים בבלי • מהרורת ארץ ישראל • בלום פוגל

הנותות ומיונים - 20" כאי כיכא איליכא, והוציא היא, עם, אלא כל שאין מככר וכד, ההוציא היא, עם, ולא לתיב כולית, ההוציא היא, עם, שכאכר אשרי מעכיל אל דל, ההוציא היא, עם, איד רסו אלא ביונם, ההושיא היא מניין מבואר לקיל בנו ד' תנרים. שם, כה שמיד בשהיון, ההושיא היא. שם, אם יאמרו לך ילדים, ההושיא היא. שם, לא ליפטד איניים, ההושיא ורא שם, פמין שחקביה זן, מוושיא ורא שם, פמן שהשכים שדרה ובר, מוושיא ורא כצ'ק רשבת יש מיכא אחות. 🗗 "יה לא לשנוד וכר, ושנידא, יוברין נורם וספרא עליש. ד"ו דיה צריא אמר רב ומר, פדוניא במוספתא חעיד ומר, רעים.

3. Klärung durch Rischonim ca. 1000-1500 CE

Rabbeinu Yitzchak ben Yosef of Corbel, Sefer Mizwot Katan, Mizwa 47 (13. Jahrhundert, Frankreich, Tosafist)

Mízwa 47: zu besuchen die Kranke, wie es sagt: מצוה מז: לבקר חולים. דכתיב (דברים "Du sollst in Seinem Weg gehen".

Maimonides, Hilchot Avel (Trauer) 14:1 (1135 Cordoba - 1204 Ägypten)

Alle diese Gesetze... sind im Gebot von "Liebe Deinen Nächsten" (5M. 19:18) beinhaltet

מצות עשה של דבריהם לבקר חולים,
ולנחם אבלים, ולהוציא המת, ולהכניס
הכלה, וללוות האורחים ... ואלו הן
גמילות חסדים שבגופו שאין להם
שיעור. אף על פי שכל מצוות אלו
מדבריהם, הרי הן בכלל ואהבת לרעך
כמוך, כל הדברים שאתה רוצה שיעשו
אותם לך אחרים, עשה אותן אתה

3. Klärung durch Rischonim ca. 1000-1500 CE

Nachmanides, Torat Haadam (1194 Girona - 1270 Jerusalem)

Wir lernen von hier, dass der Zweck die Kranke מהכא דבקור חולים כדי zu besuchen für sie zu sorgen (hygienisch und medizinisch) ist, so wie den Besucher für den Kranken zu beten zu inspirieren. ... Deshalb, wenn man für den Kranken nicht betet, hat die Mizwa nicht in Vollkommenheit erfüllt.

וירבצו לפניו ויעשו לו הצרכים הצריכים לחליו וימצא נחת רוח עם חבריו, ועוד כדי שיכוין דעתו לרחמים ויבקש עליו...לכך המבקר את החולה ולא בקש עליו רחמים לא קיים

3. Klärung durch Rischonim ca. 1000-1500 CE

Rabbí Yaakow ben Ascher, Arba'a Turím, Jore De'a 335 (1270 Köln - 1340 Toledo)

Es ist eine grosse Mizwa den Kranken zu besuchen, weil der Besucher wird durch dem für ihn beten, und seine Leben verlängern. Und auch wird er für seine Bräuche zu sorgen ומצוה גדולה היא לבקר שמתוך כך
יבקש עליו רחמים ונמצא כאילו מחיה
אותו וגם מתוך שרואהו ומעיין בענינו
אם יצטרך לשום דבר משתדל בו
להמציאו לו ועושה שיכבדו וירבצו
לפניו

4. Kodifizierung durch Acharonim ca. 1500-1800 CE

Rabbí Josef Karo, Schulchan Aruch, Jore De'a 335:1 (1488 Toledo - 1575 Safed)

Es ist eine Mizwa den Kranken zu besuchen. מצוה לבקר חולים. הקרובים והחברים
Verwandten und Freunden sollten sofort, מים. אחר ג' ימים. anderen nach drei Tage.

Rabbí Mosche Isserles, Schulchan Aruch, Jore De'a 335:4 (1520 Krakow - 1572 Krakow)

Wenn man für den Kranken nicht betet, hat die לא ביקש עליו רחמים, לא Mizwa nicht in Vollkommenheit erfüllt.

Mizwa nicht in Vollkommenheit erfüllt.

4. Kodifizierung durch Acharonim ca. 1500-1800 CE

Rabbi Abraham Gombiner, Schulchan Aruch, Orach Chaim 119:1 (1635 Gombin - 1575 Safed)

Man muss nicht unbedingt die Name vom Kranken erwähnen, wenn er anwesend ist. Aber wenn nicht, dann man muss. המבקש רחמים על חבירו א"צ להזכיר שמו (ברכות דף ל"ד) וה"מ בפניו אבל כשמתפלל שלא בפניו צריך להזכיר שמו (מהרי"ל).

4. Moderne Anwendungen

ca. 1930 -

Rabbi Mosche Feinstein, Igrot Mosche, Jore De'a 1:223

(1895 Uzda - 1986 New York)

As far as fulfilling the mitzvah of bikur cholim by way of telephone, it has been suggested that even though one has not fulfilled all the elements enumerated by the Tur and Beit Yosef in Shulchan Aruch, Yoreh Deah 335 in the name of Ramban, nevertheless it is still a fulfillment of the mitzvah, because performing any of these elements fulfills the mitzvah. And I say that while one who does this has certainly performed a mitzvah, nevertheless he has not fully fulfilled his obligation seeing as he is lacking in the other elements of the mitzvah. Therefore, if it is impossible for him to actually visit, then he may, at least, visit him in any way that he can and fulfill whatever aspects of the mitzvah that can be fulfilled with a telephone call.

ובדבר בק"ח על ידי שאלה בטעלעפאן ... שאף שכל הענינים שחשבו הטור והב"י ביו"ד סי' של"ה בשם הרמב"ן אינו מקיים מ"מ יוצא ידי המצוה של בק"ח משום דגם בעשה אחת מכל אלה נמי יצא ידי חובתו. הנה פשוט לע"ד שאף שמקיים מצוה דבק"ח אבל אינו שייך לומר שיצא י"ח כיון שחסר בבקור זה ענינים האחרים שיש בבק"ח. ורק יצא מזה שאם א"א לו לקיים בהליכה לשם לא נפטר לגמרי אלא צריך לבקרו במה שאפשר לו לכה"פ ענין אחד או שנים שהוא גם ע"י הטעלעפאן.

4. Moderne Anwendungen ca. 1930 -

Rabbi Asher Weiss, Minchat Asher, Bereishit 20

Our Rabbi, the author of Igrot Moshe, judges whether or not it is possible to fulfill the mitzvah [of bikur cholim] with a telephone call. And he writes in his ruling that we find several ways to fulfill the mitzvah of bikur cholim: (1) to pray for the sick person, (2) to see to his needs, (3) to give him encouragement. Now, according to the reasoning that praying and offering encouragement are fulfillments of the mitzvah, performing this mitzvah would also be possible over the phone; only (the third aspect) seeing to his needs is not possible over the phone.

In my humble opinion, though, it is not at all possible to perform this mitzvah over the phone. For even though one can give encouragement over the phone, nevertheless they (the Sages) have said that we must actually visit the sick, and therefore it is only possible to fulfill this mitzvah with an actual visit and not by way of a telephone call from afar. One must fulfill the words of the Torah and the Sages according to their actual guidelines and not simply fulfill the logic behind them...

Therefore, it appears that even were it possible to fulfill all three elements of bikur cholim over the phone, nevertheless it would still not be a fulfillment of the mitzvah but would rather fall under the general category of acts of loving-kindness. It is certainly appropriate to do such an act of kindness when one cannot actually fulfill the mitzvah in accordance with its basic premises, but it is still not the actual mitzvah of bikur cholim.

4. Moderne Anwendungen ca. 1930 -

Rabbi Yehoshua Pfeffer, The Institute for Dayanim

We can therefore understand the rulings of authorities who state that even when there is no technical means of entirely fulfilling the mitzvah, by visiting the sick with one's person...there remains an obligation to fulfill the foundations of the mitzvah – scrutinizing the needs of the sick, encouraging him and strengthening him, praying for him, and so on.

Based on this principle, it follows that somebody who cannot visit the sick in person should certainly initiate a Skype call. Although this is not the same as a personal visit, it will certainly be a fulfillment of "hearing the mitzvot," seeking to perform the underlying will of the mitzvah of visiting the sick. A Skype call has an advantage over a regular phone call, because each party sees the other. This brings the two closer, and resembles an actual visit.

It is noteworthy that according to Rav Hutner (Letters, no. 33), the mitzvah of visiting the sick does not require a personal visit at all. Rather, the word bikur translates as "examining" the condition of the sick, rather than visiting. There is therefore no difference between a personal visit and a phone call. According to this view, a Skype call fulfills the mitzvah even more than a regular telephone call.